

Viie aastaga kulutused teadus- ja arendustegevusele kolmekordistunud

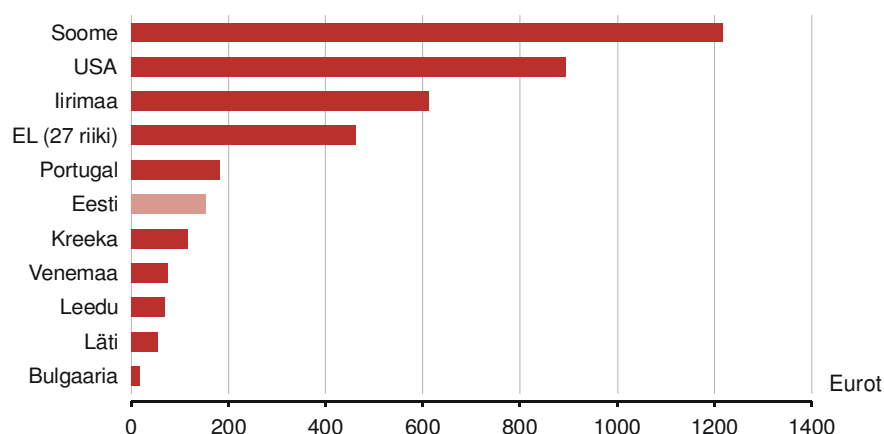
Eestis kulutati 2008. aastal teadus- ja arendustegevusele 3,2 miljardit krooni, seda on võrreldes 2003. aastaga enam kui kolm korda rohkem, teatab Statistikaamet.

Riigipoolne teadus- ja arendustegevuse rahastamine kasvas 2008. aastal ettevõtete omaga võrreldes kiiremini, aasta varem oli olukord vastupidine. Teadus- ja arendustegevuse teostajatelt kogutud andmete põhjal ulatusid riigi rahastatud teadus- ja arendustegevuse kulutused 2008. aastal 1,6 miljardi kroonini, kasvades eelmise aastaga võrreldes 31%. Samas hoolimata majandussurutisest, kasvas ettevõtetepoolne rahastamine 15% ja oli 1,3 miljardit krooni. Siinjuures on oluline märkida, et riigieelarve vahendusel saadud Euroopa Liidu toetused liigitatakse riigilt saaduteks.

Selline trend kasvatas ennekõike teadus- ja arendustegevuse kulutusi kasumitaotluseta institutsionaalsetes sektorites (kõrgkoolid, riigi teadusasutused, kasumitaotluseta erasektor), sest ettevõtetes on teadus- ja arendustegevuse rahastajateks lõviosas nemad ise. Nii kulutati teadus- ja arendustegevuse 3,2 miljardist kroonist 43% ettevõtetes ja kõrgemates õppeasutustes, 12% riiklikus sektoris ja 2% kasumitaotluseta erasektoris (mittetulundusühingud nagu erialaliidud, teadusseltsid jne).

Rahvusvahelises võrdluses on üheks valdkonda iseloomustavaks näitajaks teadus- ja arendustegevuse kulutuste määr elaniku kohta. Teadus- ja arendustegevuse kulutustelt elaniku kohta on Eesti möödunud Kreekast ja järele jõudmas Portugalile (need kaks on vanade Euroopa Liidu liikmesriikide hulgas kehvimad), kuid hoolimata kulutuste kiirest kasvust, jääb Eesti tase veel Euroopa Liidu keskmisest tunduvalt maha. Teisalt on Eesti näitaja kaks korda kõrgem Venemaa või teiste Balti riikide omast.

Teadus- ja arendustegevuse kulutused elaniku kohta^a

Allikas: Eurostat

^a Eestil, Iirimaal ja Soomes 2008., ülejäänutel 2007. aasta andmed.

Teadus- ja arendustegevusele kulutatud raha ja tööaeg

Aasta	Kulutused (miljonit krooni)		Tööaeg inimtööaastates
		sh tööjõukulud	
2003	1 046	493	4 274
2007	2 716	1 325	5 002
2008	3 255	1 517	5 086

Poole teadus- ja arendustegevuse kulutustest moodustavad kulud tööjõule ja need on viie aasta jooksul kasvanud kogukulutustega samas proportsioonis, kuid 2008. aastal koguni aeglasemalt — kulutused kasvasid võrreldes eelmise aastaga 20%, tööjõukulud 14%. Võrreldes teadus- ja arendustegevusele kulutatud tööaega rahaliste näitajatega on selge, et tööjõukulude kasv on ennekõike seotud palgakasvuga, sest viie aastaga on inimtööaastate arv suurenenud vaid viiendiku võrra.

2008. aastal mõõdeti esmakordselt teadlaste ja inseneride vanusjaotust ettevõtlussektoris. Selgus, et nende keskmine vanus on pisut alla 40 aasta, kasumitaotluseta sektorites aga üle 45 aasta. Noori meelitavad karjääriks ettevõttes nii praktilised väljakutsed rakendusuuringute ja arendustööde näol kui ka kõrgem palgatase. Ühe teadus- ja arendustegevuse inimtööaasta kohta olid tööjõukulud 2008. aastal ettevõtlussektoris 368 000 krooni, kasumitaotluseta sektorites vaid 258 000 krooni.

Täpsem teave:

Detailsemad andmed on avaldatud statistika andmebaasis (<http://www.stat.ee/andmebaas>).

Aavo Heinlo
Peaanalüütik
Ettevõtluse aastastatistika talitus
Statistikaamet
Tel 625 9217